

Iraanse vertaler opgepakt

‘Een vertaler is een alchemist die cadans, stem, betekenis en symboliek moet overbrengen van jouw taal in de mijne, van jouw cultuur in de mijne. Hij verbreedt ideeën, brengt mensen dichterbij elkaar, laat grenzen vervagen,’ schrijft de Iraans-Amerikaanse schrijfster Firoozeh Dumas in de [Los Angeles Times](#). Aanleiding voor het stuk is de verdwijning van haar ‘alchemist’, de Iraanse vertaler Mohammed Soleimani Nia, die twee weken geleden door de Iraanse autoriteiten is opgepakt. In november 2011 was hij door de geheime dienst ondervraagd en in januari van dit jaar moest hij voor het Revolutionaire Hof verschijnen. Er vond huiszoeking plaats, waarbij documenten en elektronische apparatuur in beslag werden genomen.

[Firoozeh Dumas](#) werd in Iran geboren en was zeven toen het gezin naar Californië verhuisde. Ze keerde later terug naar Iran, woonde in Teheran en Ahvaz, maar koos uiteindelijk toch voor een leven in de Verenigde Staten, waar ze begon te schrijven om haar opleiding te kunnen betalen. Ze schreef *Funny in Farsi, A Memoir of Growing Up Iranian in America*. Soleimani Nia nam contact met haar op omdat hij het boek in het Farsi wilde vertalen.

Van de vertaling, [Lavendelolie, dennengeur](#) gingen 100.000 exemplaren over de toonbank voordat die door de autoriteiten zonder nadere toelichting werd verboden. De schrijfster kreeg talloze hartverwarmende reacties vanuit Iran. Zoveel zelfs dat ze zich gedwongen zag haar e-mailadres van [haar website](#) te halen. Of *Lavendelolie, dennengeur* ook de reden voor de arrestatie van Nia was, is niet duidelijk. Dumas (ze is getrouwd met een Fransman) zegt in een radio-interview op [PRI's The World](#) dat Soleimani Nia een website had opgezet voor Iraniërs op zoek naar werk, een soort LinkedIn. Ze sluit niet uit dat de autoriteiten daarin reden hebben gezien hem op te pakken – de site in kwestie, [u24.ir](#), is in ieder geval uit de lucht. ‘En de ironie is dat Mohammed de minst politieke mens is die ik ken. Toen hij *Funny in Farsi* voor me vertaalde, maakt hij duidelijk dat hij totaal geen belangstelling voor politiek had.’ De internationale schrijversorganisatie PEN plaatste een [oproep](#) en het [Human Chain Project](#) zette een petitie voor zijn onmiddellijke invrijheidstelling op [GoPetition](#).

Van Mohammed Soleimani Nia ontbreekt elk spoor.

Met dank aan Kitty voor het signaleren